

Stefan Andersson
046-359 52 77
stefan.andersson@lund.se

Miljönämnden

Yttrande över motion från Klas Svanberg (M) och Mia Honeth (L) - "Skydda Lunds innerstad mot stoft och buller från järnvägen"

Sammanfattning

Klas Svanberg (M) och Mia Honeth (L) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige i Lunds kommun avseende stoft och buller från järnvägen i Lunds innerstad. De lyfter att järnvägen är ett betydelsefullt transportslag för gods och persontransporter såväl nationellt som regionalt, men att den samtidigt är inte är oproblematisk ur ett lokalt miljöperspektiv då tågtrafiken medför både buller och stoftspridning från järnvägsspåren.

Motionärerna är positiva till kapacitetshöjningen men anser även att det är av yttersta vikt att Lunds kommun och framför allt statliga Trafikverket beaktar och planerar för de olika negativa miljö- och hälsoaspekterna. De föreslår kommunfullmäktige besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att, i samverkan med relevanta nämnder och organisationer, genomföra en grundlig kartläggning av stoftspridningen och bullret från järnvägen. Kartläggningen ska utvärdera vilka miljö- och hälsokonsekvenser dessa får för bebyggelse, verksamheter och människor i närområdet i Lund stad.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till miljönämnden för yttrande.

Miljönämnden föreslås besluta att anta förvaltningens yttrande som sitt eget.

Beslutsunderlag

Miljöförvaltningens tjänsteskrivelse den 27 mars 2018, dnr 2018/0020.3, MR 2018.0512.2.

Motion från Klas Svanberg (M) samt Mia Honeth (L) - "Skydda Lunds innerstad mot stoft och buller från järnvägen" den 15 februari 2018, dnr KS 2018/0160.

Barnets bästa

Barn kan vara mer känsliga än vuxna för miljöpåverkan. Kommunens agerande i stadsplaneringen syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.

2018-03-27

Diarienummer
MN 2018/0020.3
MR 2018.0512.2

Ärendet

Klas Svanberg (M) och Mia Honeth (L) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige i Lunds kommun där de tar upp att järnvägen är ett betydelsefullt transportslag för gods och persontransporter såväl nationellt som regionalt. Järnvägen möjliggör arbets- och studiependling för tusentals personer varje dag och binder ihop Lunds kommun med övriga delar av Skåne och Öresundsregionen och bidrar därmed till Lunds attraktivitet. Planerna på att bygga ett nytt resecentrum antas innebära ett lyft för stadsutvecklingen och göra resandet till/från eller via Lund C mer tilltalande.

Samtidigt är järnvägen, som går rakt genom Lunds innerstad, inte oproblematisk ur ett lokalt miljöperspektiv. Tågtrafiken medför både buller och stoftspridning från järnvägsspåren. Trafiken har ökat dramatiskt de senaste 25 åren och i dagsläget passerar det ungefär 460 tåg per dygn. Den planerade kapacitetshöjningen av stambanan med fyra spår Arlöv-Lund kommer att öka tågtrafiken ytterligare till knappt 580 tåg per dygn. Den så kallade Armaturkurvan är en extra orsak till buller och stoftspridning. Motionärerna är positiva till kapacitetshöjningen men anser även att det är av yttersta vikt att Lunds kommun och framför allt statliga Trafikverket beaktar och planerar för de olika negativa miljö- och hälsoaspekterna.

Motionärerna anser inte att det är kartlagt hur stoftet från järnvägen sprider sig i det omkringliggande området i Lunds innerstad, vilka konsekvenser detta får på både byggnader och människor, samt hur bullret inverkar på miljö och trivsel i staden. Angående bullret så är det angeläget att ta reda på de maximala värdena och inte bara räkna ut en genomsnittlig bullernivå och utgå ifrån att den sätter miljöstandarden.

Motionärerna föreslår kommunfullmäktige att besluta att uppdra åt kommunstyrelsen att, i samverkan med relevanta nämnder och organisationer, genomföra en grundlig kartläggning av stoftspridningen och bullret från järnvägen och vilka miljö- och hälsokonsekvenser dessa får för bebyggelse, verksamheter och människor i närområdet i Lund stad.

Kommunstyrelsen har remitterat motionen till miljönämnden för yttrande.

Yttrande

Staten planerar att genomföra ett antal stora och viktiga infrastruktur-satsningar inom järnvägsområdet under de kommande decennierna.

Trafikverket har redan påbörjat utbyggnaden till fyra spår sträckan Arlöv-Flackarp. Trafikverket har under de senaste två åren arbetat intensivt med att ta fram ett förslag till en järnvägsplan för sträckan Flackarp-Lund, som går ut på att fyrspåret förlängs från Flackarp vidare in till Ringvägen i Lunds stad. Genom medfinansiering får Lunds kommun en ny station för

2018-03-27

Diarienummer
MN 2018/0020.3
MR 2018.0512.2

Pågatåg vid Klostergården. Järnvägsplanen för denna sträcka beräknas vara klar för fastställelse under 2018.

Trafikverket har även påbörjat planeringen för en dubbelspårig järnväg för höghastighetståg och snabba regionalståg mellan Hässleholm och Lund. Den nya järnvägen skapar möjlighet för snabbare resor mellan storstadsregionerna, smidigare arbetspendling och avlastar Södra stambanan. För Lunds kommun inkluderar detta projekt även en ny järnvägsstation i ett centralt läge vid Lund C längs den nya dubbelspåriga höghastighetsjärnvägen. Möjligheten att förlägga järnvägen och den nya stationen i tunnel genom staden diskuteras också.

Under 2018 kommer Trafikverket att förbereda utredningsarbetet inför kommande järnvägsplan för den aktuella sträckan. Det första steget i järnvägsplanen blir att utreda lokaliseringen av den nya järnvägen. Kommunen och Trafikverket har en pågående dialog kring en mängd frågor som måste utredas och djupstuderas inför denna järnvägsutbyggnad. Frågor som stadsutveckling, buller och luftkvalitet, men även risk och säkerhet, utgör några viktiga planeringsförutsättningar.

Järnvägsplan och miljöbedömningar

I miljöbalkens kapitel 6 finns bestämmelser om identifiering, beskrivning och bedömning av miljöeffekter vid planering av och beslut om planer och program (strategiska miljöbedömningar) och verksamheter och åtgärder (specifika miljöbedömningar). Syftet med en miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planering och beslutsfattande så att en hållbar utveckling främjas.

Med miljöeffekter avses direkta eller indirekta effekter som är positiva eller negativa, som är tillfälliga eller bestående, som är kumulativa eller inte kumulativa och som uppstår på kort, medellång eller lång sikt på:

1. befolkning och människors hälsa,
2. djur- eller växtarter som är skyddade enligt 8 kap., och biologisk mångfald i övrigt,
3. mark, jord, vatten, luft, klimat, landskap, bebyggelse och kulturmiljö,
4. hushållningen med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt,
5. annan hushållning med material, råvaror och energi, eller
6. andra delar av miljön.

Frågor som rör buller och luftkvalitet skall således tas upp i järnvägsplanens miljökonsekvensbedömning (MKB). Frågorna skall behandlas som en av flera delar i MKB-processen och utgör en väsentlig del av beslutsunderlaget. Buller- och luftkvalitetsanalyser bör utföras i form av separata utredningar som införlivas bland övriga delar i MKB.

Synpunkter på motionärens förslag

Motionärerna tar upp ett antal viktiga frågor som behöver utredas närmare i samband med kommande järnvägsutbyggnad genom centrala Lund.

2018-03-27

Diarienummer
MN 2018/0020.3
MR 2018.0512.2

Berörda förvaltningar inom kommunen har påbörjat ett arbete med att analysera vilka frågor och konsekvenser som måste utredas och djupstuderas närmare. Lunds kommun har en pågående dialog med Trafikverket kring viktiga planeringsförutsättningar som fler spår, höghastighetståg samt en eventuell nedgrävning av spår och station skulle innebära för en hållbar stadsutveckling, och då i synnerhet för Lunds innerstad.

I sammanhanget bör påpekas att det är Trafikverket som ansvarar för att adekvata och relevanta utredningar genomförs avseende järnvägstrafikens miljöeffekter och -konsekvenser. Ramverket för framtagande av en ny järnvägsplan sätter också tydliga ramar för Trafikverkets ansvar och åtaganden.

Miljöförvaltningen kommer att bevaka att Trafikverket genomför de utredningar, modelleringar och analyser som behövs för att bedöma järnvägens miljöeffekter, och att Trafikverket vidtar adekvata åtgärder bland annat med avseende på buller och luftkvalitet så att de negativa effekterna på människors hälsa och miljön minimeras.

Förvaltningens förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

att anta förvaltningens yttrande som sitt eget.

Björn Berséus
Miljödirektör

Stefan Andersson
Miljöinspektör

Beslut expedieras till:
Kommunstyrelsen